

بررسی میزان دانش، نگرش و عملکرد پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند در بیمارستانهای منتخب وابسته به دانشگاههای علوم پزشکی واقع در تهران سال ۲-۱۳۷۱

پژوهشگر: محبوبه محتشمی کارشناس ارشد پرستاری
استاد راهنما: خانم منصوره سیدالذاکرین عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه شهید بهشتی
استاد مشاور: خانم فرخ سهیل ارشدی عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه شهید بهشتی
استاد آمار: آقای پرویز کمالی عضو هیأت علمی دانشکده بهداشت دانشگاه تهران

چکیده پژوهش:

پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی از نوع (کپ)^(۱) می‌باشد که به منظور بررسی دانش، نگرش و عملکرد پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند در بیمارستانهای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی واقع در تهران انجام گرفته است. این تحقیق روی ۱۸۰ پرستار شاغل در بخش‌های داخلی - جراحی و داخلی اعصاب بیمارستانهای منتخب انجام شده و ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه و برگه مشاهده می‌باشد. یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که دانش بیش از نیمی از واحدهای مورد پژوهش (۵۶/۵۰٪) در مورد

مراقبت از بیماران سالمند در سطح خوب است و معلوم گردید بین متغیر سن و دانش همبستگی معکوس وجود دارد. همچنین بین میزان تحصیلات و سطح دانش همبستگی وجود داشته اما بین متغیر دانش و سابقه کار این همبستگی معکوس است. یافته‌ها نشان می‌دهد اکثر واحدهای مورد پژوهش (۷۱/۱۱٪) دارای نگرش مثبت و ۲۸/۸۹٪ دارای نگرش بی‌نظر بودند و بعلاوه نگرش هیچیک از واحدها در مورد مراقبت از سالمندان منفی نبوده است.

همچنین یافته‌ها بیانگر آن است که نگرش پرستاران جوان در مورد مراقبت از بیماران سالمند بهتر از همکاران دیگر خود می‌باشد. در رابطه با عملکرد پرستاران یافته‌ها نشان می‌دهد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۶۶/۱۱٪) دارای عملکرد متوسط و اقلیت آنها (۳۳/۳۳٪) دارای عملکرد خوب بوده و هر چه سابقه کار کمتر است افراد عملکرد بهتری در قبال مراقبت از بیماران سالمند ارائه می‌دهند. بطور کلی یافته‌ها نشان می‌دهد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش از سطح دانش بالا و نگرش مثبتی در مورد مراقبت از بیمار سالمند برخوردارند در حالیکه عملکرد

1- Kap (knowledge, Attitude, practice)

ضعیفش سازند و به دیار دیگر رهسپارش نمایند. این سرنوشت انسان و کیفیت سیر او است.

نتیجه کم شدن مرگ و میر اطفال و جمعیت میانسال در اثر پیشرفت بهداشت این خواهد بود که تعداد بیشتری از مردم جهان به سن پیری رسیده و تعداد سالمندان افزایش می‌یابد. در ایالات متحده امریکا بیشترین رشد جمعیت مربوط به سالمندان ۷۵ سال به بالا است. نسبت جمعیت در این گروه از سالمندان نسبت به کل جمعیت سالمندان ۶۵ سال به بالا از ۲۹٪ در سال ۱۹۰۰ به ۳۸٪ در سال ۱۹۷۵ رسیده و تخمین زده می‌شود در سال ۲۰۰۰ به ۴۵٪ برسد. در انگلستان جمعیت سالمندان ۸۵ سال و بیشتر بین سالهای ۱۹۷۱ تا ۲۰۱۱ افزایشی در حدود ۹۲٪ خواهند داشت.

شاملو (۱۳۶۴) در رابطه با رشد جمعیت سالمندان در ایران اظهار می‌دارد: سرشماری سال ۱۳۳۵، جمعیت ۶۵ سال به بالای ایران ۷۵۱۶۰۷ نفر را نشان می‌دهد که این رقم در سال ۱۳۴۵ به ۹۶۸۱۰۵ نفر رسیده است. براساس سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۷۱ تعداد جمعیت افراد ۶۵ سال و بالاتر ۱۸۹۰۱۹۳ نفر بوده است که افزایش چشمگیری را نسبت به سالهای قبل نشان می‌دهد. تخمین زده می‌شود که در سالهای آینده تعداد سالمندان به شدت افزایش یابد که از هم اکنون بایستی برای آنها برنامه‌ریزی و پیش‌بینی‌های لازم بعمل آید.

با توجه به مطالب ذکر شده ملاحظه می‌شود که هر چه تعداد سالمندان در یک جامعه بیشتر باشد امکانات پزشکی و پرستاری و مراقبت های اجتماعی در رابطه با آنان بایستی بیشتر گردد.

بنابراین مسئولیت سازمانهای بهداشتی در اخذ تدابیر لازم برای تأمین رفاه و سلامتی این طبقه روز به روز زیادتیر و سنگینتر خواهد شد. نگرش مثبت و

آنان در نحوه مراقبت از این بیماران متوسط است.

بیان مسئله پژوهش:

در ذهن بسیاری از ما پیری دورانی است که نباید به آن نزدیک شد و در دالان زندگی دری است که نباید آنرا گشود. دنیایی است به رنگ غروب با بوئی آمیخته از نم و نا. این مرحله از زندگی را در ذهن ما هاله‌ای از ابهام دلهره‌آور احاطه کرده است که نمی‌گذارد آنرا در پرتو نگاهی پژوهشگرانه بنگریم.

اصولاً سالمندی را می‌توان نوعی تغییر نامید. تغییر بعنوان یک فرآیند به مفهوم انتقال از مرحله‌ای به مرحله دیگر است. از جهت دیگر تغییر را می‌توان بعنوان فرآیند حرکت از یک سیستم به سیستم دیگر تعریف کرد. بعبارتی تغییر اجتناب ناپذیر است گرچه ممکن است خوشایند نباشد. تغییر جهت رشد لازم و ممکن است سبب ترس و اضطراب شود، حتی وقتی که برنامه ریزی شده است می‌تواند تهدیدکننده باشد زیرا تغییر باعث ساختن چیزی متفاوت از آنچه که بوده است خواهد شد. تغییر و دگرگونی از خصایص ماده و حیات مادی است.

قانون آفرینش این است که هر پدیده‌ای از عمری محدود بهره‌مند گردد که میزان آن در موجودات مختلف متفاوت بوده است. انسان بعنوان پدیده‌ای از این جهان و دارای ترکیباتی از این کره نمی‌تواند از این قانون دور و برکنار باشد. از بدو تولد انسان سیری به سوی رشد و تحول داشته و این سیر را همچنان تا زمان میانسالی ادامه می‌دهد. از حدود مرز ۳۰ سالگی مرحله تکامل جسمانی متوقف و تا سنین حدود ۴۰ سالگی دوران رکود را سیر می‌کند. پس از این سن تدریجاً مرحله سرایشی و سقوط بدنی فرا می‌رسد تا روزی که انسان به مرحله پیری و کهولت برسد و بیماریها یکی پس از دیگری بر او هجوم آورند،

صحه گذارده‌اند.

نگرش ترکیبی از شناخت‌ها، عواطف و عقاید فرد نسبت به یک تجربه ویژه‌است. بعبارت دیگر نگرش یک فرآیند روانی اجتماعی است که به عنوان مرجع ذهنی فرد را برای بیان عکس‌العمل در برابر یک محرک فیزیکی اجتماعی و روانی آماده می‌سازد.

در مورد اجزاء تشکیل دهنده نگرش و مشخصات آن می‌توان گفت: نگرش از سه جزء تشکیل می‌شود:

۱- **جزء شناختی نگرش:** عبارت است از اعتقاداتی که شخص در باره موضوع نگرش دارد و این جنبه از نگرش به عنوان اساس و منبع دانش و آگاهی در نظر گرفته می‌شود.

۲- **جزء احساسی نگرش:** مربوط به احساسات و شورهایی است که موضوع مربوطه در شخص بر می‌انگیزد.

۳- **جزء آمادگی برای عمل:** نگرش‌ها شخص را آماده می‌کنند که در برخورد با موضوع به نحو معینی رفتار کند. اگر شخص نسبت به موضوعی نگرش مثبت داشته باشد، آماده‌است که کمک کند و پاداش دهد و ستایش کند و از موضوع باز خورد حمایت کند. برعکس اگر نسبت به آن موضوع باز خورد منفی داشته باشد، آماده خواهد بود که بدگویی کند و از موضوع کناره بگیرد.

دانش و مهارت‌های فنی از اجزاء ضروری هر حرفه است اما تا موقعیکه با یک نگرش فکری صحیح همراه نباشد ارزش چندانی ندارد. پرستار بایستی بتواند سالمندی را قبول نماید و با تمام بیمارانش رفتار احترام آمیز داشته باشد. بداند که همه افراد سالمند خوش اخلاق و سپاسگزار نیستند، بلکه بعضی از آنها مشکل ارتباطی دارند که این مسئله در هنگام بیماری، معلولیت جسمی یا روانی آنها شدت بیشتری می‌یابد.

دانش کافی در ارائه خدمات پرستاری به این گروه سنی و اینکه این گروه سنی نیازمند مراقبتی خالصانه‌اند و جهت رساندن این درختان کهنسال تنومند و ریشه دار بشری به حداکثر طول عمر و تندرستی، از اهمیت خاصی برخوردار است. چون نگرش منفی و کمبود دانش نسبت به پدیده سالمندی و فرد سالمند سبب تأثیر نامناسب بر سلامت و امنیت فرد سالمند و در نتیجه سبب اثرات ناگوار بر خانواده و در نتیجه جامعه خواهد داشت، لذا شناسائی میزان دانش و نگرش و عملکرد پرستاران و افزایش دانش و ایجاد نگرش مثبت در آنها در این مورد الزامی است. از این جهت مساله پژوهش در این تحقیق بررسی دانش، نگرش و عملکرد پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند می‌باشد.

چهارچوب پنداشتی:

چهارچوب پنداشتی که زمینه مطالعاتی و زیر بنای ذهنی این پژوهش برآن استوار است شامل مفاهیم دانش، نگرش، عملکرد، مفهوم سالمندی و بیماریهای دوران سالمندی می‌باشد.

آگاهی یا دانش نیاز فرد را به دانستن برمی‌انگیزد و از طریق تأثیر در عقاید، علائق و اعمال فرد قدرت تصمیم‌گیری را در وی افزایش می‌دهد و او را در جهت کنترل رفتار خود یاری می‌نماید. قسمت عمده عملکرد پرستاری تصمیم‌گیری در جنبه‌های مختلف پرستاری از مددجو است. توانائی انتقال موثر دانش نظری به عملکرد بالینی از طریق تصمیم‌گیری امر بسیار مهمی است و بستگی به سطح دانش فرد دارد. نقش دانش و مهارت در انجام امور پرستاری و عملکرد بالینی از اهمیت بسزائی برخوردار است. تمامی مدرسان و مربیان آموزشی بر اهمیت وجود یک پایه دانش نظری قوی جهت انجام مهارت‌های پرستاری

و مدام در حال تغییر است. بیمار و پرستار در امر مراقبت همکاری مشترک دارند. یادگیری بالینی پرستار بایستی بر پایه اکتشاف و خلاقیت باشد تا بتواند خود را با تغییرات هماهنگ بسازد.

اهداف پژوهش

هدف کلی از انجام این پژوهش:

- تعیین دانش، نگرش و عملکرد پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند در بیمارستانهای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی واقع در تهران.

- ارائه پیشنهادات براساس یافته های پژوهش.

دستیابی به اهداف کلی پژوهش از طریق دستیابی به اهداف زیر ممکن خواهد شد.

۱- تعیین میزان دانش پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند.

۲- تعیین میزان نگرش پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند.

۳- تعیین میزان عملکرد پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند.

۴- تعیین ارتباط بین دانش و عملکرد پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند.

۵- تعیین ارتباط بین دانش و نگرش پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند.

۶- تعیین ارتباط بین نگرش و عملکرد پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند.

نوع پژوهش:

این پژوهش یک مطالعه توصیفی کپ است که به منظور بررسی دانش، نگرش و عملکرد پرستاران شاغل در بخشهای داخلی و جراحی و داخلی اعصاب

عملکرد را می توان جزء حیطة مهارتهای عملی در طبقه بندی بلوم^(۱) به حساب آورد. مقصود از این حیطة عملیاتی است که بطور روزمره بوسیله نیروی انسانی بهداشتی انجام می گیرد (مانند تزریق عضلانی، بذل مایع نخاع و غیره).

اولین سطح در این حیطة تقلید است. یاد گیرنده ای که در مقابل یک عمل قابل مشاهده قرارگیرد سعی می کند در پاسخ به گزینه تقلیدش آن عمل را قدم به قدم تکرار کند. در این مرحله دانشجو احتیاج به الگو دارد.

دو مین سطح آگاهانه انجام دادن است. در این مرحله دانشجو می تواند یک عمل را بجای مشاهده بر اساس دستورالعمل انجام دهد. همچنین دانشجو رفته رفته تفاوت بین مهارتهای متفاوت را تشخیص می دهد و می تواند مهارت لازم را انتخاب کند.

سومین سطح خودکار شدن است. در این مرحله انجام عمل به بالاترین حد مهارتی خود می رسد در حالیکه به کمترین مقدار انرژی نیاز دارد. به اعتقاد پژوهشگر آنچه مسلم است، عملکرد یعنی چگونگی انجام عمل و عملکرد پرستاری مداخلات انجام شده و توجهات پرستاری در موقعیتی خاص است، که این امر نیاز به دانش و مهارت در موضوع مورد نظر دارد. عملکرد پرستاری شامل مجموعه ای از دانش و مهارت هاست که پرستار در اختیار تمام مددجویانش قرار میدهد.

در حال حاضر آموزش پرستاری برپایه علوم و پژوهشها استوار است و عملکرد پرستار بر اساس فرآیند حل مشکل می باشد. در سالهای اخیر روی فرآیند پرستاری و تئوریهای پرستاری تاکید زیاد می شود. ولی آنچه مسلم است این که عملکرد کنونی پرستار و آموزش بالینی پرستار با واقعیت های امروز متناسب نیست. عملکرد نوین پرستاری بسیار پیچیده

تنظیم شده و اعتبار و اعتماد علمی آنها مورد تأیید قرار گرفته است.

این پرسشنامه در دو بخش تنظیم گردیده است
بخش اول شامل:

- اطلاعات دموگرافیک واحدهای مورد پژوهش که در آن سئوالاتی در باره سن، جنس، میزان تحصیلات، وضعیت تأهل، سنوات خدمت در پرستاری و سنوات خدمت در بخش بزرگسالان بعمل آمده است.

- ۲۶ سئوال چهار گزینه‌ای جهت سنجش دانش.

- ۲۰ سئوال جهت سنجش نگرش.

این بخش پرسشنامه در شیفت های مختلف به واحد های مورد پژوهش تحویل و پس از تکمیل در حضور پژوهشگر جمع آوری شد.

بخش دوم پرسشنامه شامل ۳۰ سئوال در مورد نحوه عملکرد و مراقبت کلی از سالمندان که به صورت چک لیست تنظیم شده‌اند. این بخش از پرسشنامه با حضور پژوهشگر در بخشهای مختلف بیمارستانها و مشاهده نحوه عملکرد واحدهای مورد پژوهش تکمیل گردیدند.

هر واحد مورد پژوهش در دو نوبت در روزهای مختلف مورد مشاهده قرار گرفت.

تجزیه و تحلیل داده‌ها - روشهای آماری: نوع و مشخصات داده‌ها:

یافته‌ها در این پژوهش بر حسب نوع داده‌ها گسسته و بر حسب مقیاس سنجش کمی (فاصله‌ای و نسبی) و کیفی (اسمی و رتبه‌ای) می‌باشند و بر حسب تعداد گروههای مورد پژوهش تک گروهی و بر حسب تعداد متغیرها سه متغییری (دانش، نگرش، عملکرد) می‌باشند.

روش های آماری:

پژوهشگر در مورد تجزیه و تحلیل اطلاعات بدست

بیمارستانهای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی واقع در تهران، در مورد مراقبت از بیماران سالمند انجام گرفته است.

جامعه پژوهش:

جامعه پژوهش در این مطالعه را کلیه پرستاران (زن و مرد) شاغل در بخشهای داخلی و جراحی و داخلی اعصاب بیمارستانهای منتخب دانشگاههای علوم پزشکی واقع در تهران، که واجد شرایط و معیارهای تعیین شده برای واحد مورد پژوهش در این مطالعه بوده و در زمان انجام پژوهش مشغول به کار بوده‌اند، تشکیل داده است.

نمونه پژوهش:

در این پژوهش ۱۸۰ نفر از پرستاران شاغل در بیمارستانهای منتخب که شرایط لازم برای اهداف این پژوهش را دارا بودند بطور تصافی ساده انتخاب شدند.

مشخصات واحدهای مورد پژوهش:

کلیه واحدهای مورد پژوهش (زن و مرد) دارای مدرک تحصیلی کاردانی، معادل کارشناسی، کارشناسی و کارشناسی ارشد بوده‌اند. همه آنها دارای حداقل سه ماه تجربه کاری در بخشهای داخلی، جراحی و داخلی اعصاب بیمارستانهای منتخب بوده و همه بصورت تمام وقت در یکی از نوبتهای کاری بخشهای مذکور شاغل بوده‌اند.

روش گردآوری داده‌ها:

ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش شامل پرسشنامه کتبی با سئوالات بسته و برگه مشاهده بوده است. سئوالات براساس اطلاعات و مطالعات پژوهشگر در پژوهشها، کتب، مقالات و رسالات مربوطه تهیه و

معکوس وجود دارد، یعنی با بالا رفتن سن واحدها از میزان دانش آنان در مورد مراقبت از بیماران سالمند کاسته می‌شود. بین میزان تحصیلات و سطح دانش همبستگی وجود دارد و با افزایش میزان تحصیل میزان دانش هم افزایش می‌یابد. همچنین مشخص شد که واحدهائی که در منزلشان با سالمند زندگی می‌کنند از سطح دانش بیشتری در مورد مراقبت از سالمندان برخوردارند. بین میزان دانش و سابقه کار همبستگی معکوس وجود دارد، یعنی با افزایش سنوات خدمت، میزان دانش در مورد مراقبت از سالمندان کاهش می‌یابد. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که پرستاران با سابقه کار زیاد نیاز به کلاسهای بازآموزی و آموزش حین خدمت دارند تا میزان دانش آنان در مورد مراقبت از سالمندان به حد مطلوب افزایش یابد. یافته‌های پژوهش در رابطه با نگرش پرستاران در مورد مراقبت از سالمندان حاکی از این است که اکثریت واحدهای مورد پژوهش دارای نگرش مثبت بوده و نگرش واحدهای جوان نسبت به سالمندان بهتر از سایر واحدها با سنین بالاتر است، خصوصاً بهترین نگرش متعلق به گروه سنی ۲۰-۲۴ ساله است. باربیر^(۳) طی پژوهشی که در سال ۱۹۸۹ انجام داد به این نتیجه دست یافت که اختلاف معنی داری در سطح دانش و نگرش دانشجویان پرستاری در رابطه با سن آنان وجود دارد، در صورتیکه آرمسترانگ و دیگران طی تحقیقی در سال ۱۹۸۹ دریافتند که سن ارتباطی با نوع نگرش و رفتار نسبت به سالمندان ندارد. نیمی از واحدهای مورد پژوهش مرد دارای نگرش مثبت و نیمی دیگر دارای نگرش بی‌نظر بودند در صورتیکه اکثریت زنان

آمده با اهداف این پژوهش از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده کرده است. به منظور پی بردن به چگونگی تأثیر متغیرهای کمی مثل سن، سابقه کار، و تعداد سالمندانی که با فرد زندگی می‌کنند بر میزان دانش، نگرش و عملکرد از ضریب همبستگی پیرسون و ملاک آزمون Z استفاده گردیده است. جهت دریافت چگونگی تأثیر صفات کیفی مثل جنس، وضعیت تأهل، میزان تحصیلات و اینکه آیا سالمندی با فرد زندگی می‌کند یا خیر؟ از آزمون کای دو^(۱) و ضریب همبستگی چوپروف^(۲) استفاده شده است.

نتیجه‌گیری نهائی :

به منظور دستیابی به اهداف و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در این پژوهش، ابتدا اطلاعات جمع‌آوری شده بصورت ۳۷ جدول آماری و تعدادی نمودار همبستگی خطی خلاصه و سپس مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

تجزیه و تحلیل اطلاعات در رابطه با مشخصات کلی جامعه پژوهش نشانگر این مطلب است که ۹۰٪ واحدهای مورد پژوهش را زنان شامل می‌شدند که اکثریت آنان در سنین ۳۵-۳۹ سال قرار داشتند.

اکثریت واحدهای مورد پژوهش دارای مدرک کارشناسی پرستاری بوده و ۵۵٪ از آنان متأهل بودند. تعداد بسیاری از واحدهای مورد پژوهش سابقه کار کمتر از چهار سال داشته و تعداد اندکی سابقه کار بیش از ۲۵ سال داشتند. حدود ۳۶٪ از واحدهای مورد پژوهش در منزلشان با فرد سالمند زندگی می‌کردند.

یافته‌ها در رابطه با اولین هدف، یعنی تعیین سطح دانش واحدهای مورد پژوهش در رابطه با مراقبت از بیماران سالمند نمایانگر این است که ۵۰/۵۶٪ از واحدهای مورد پژوهش در سطح دانش خوب قرار دارند و معلوم گردید بین متغیر سن و دانش همبستگی

1- Chi - square

2- Chouproff

3- Barbier

مورد مراقبت از بیماران سالمند، نتیجه گرفته شد که ۵۶٪ افراد با نگرش مثبت از نظر دانش در سطح خوبی هستند.

در مورد ارتباط بین نگرش و عملکرد پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند، نتیجه گرفته شد که ۷۸٪ از واحدهائی که عملکرد خوبی داشتند نگرششان هم خوب بوده است. همچنین ۶۸٪ از افرادی که عملکردشان متوسط بود، نگرش خوبی داشتند.

بطور کلی از یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که در مجموع اکثریت واحدهای مورد پژوهش از دانش و نگرش خوبی برخوردارند در صورتیکه عملکرد آنان در نحوه مراقبت از بیماران سالمند متوسط است. در نتیجه این سؤال مطرح می‌گردد که چرا پرستاران با وجود دانش و نگرش خوب، عملکرد متوسطی نسبت به سالمندان دارند؟ چه چیزی در اجراء مراقبتهای پرستاری سالمندان تأثیر می‌گذارد که باعث می‌شود پرستاران آنطوریکه باید مراقبت مناسب از آنان بعمل نمی‌آورند؟ این مسئله شاید نشانگر این باشد که پرستاران از دانش خود در مراقبت از سالمندان استفاده نمی‌کنند، یا اینکه کمبود و نقص در وسائل و امکانات موجود دلیل آن است.

موارد استفاده در پرستاری:

تعداد سالمندان در جهان و ایران رو به افزایش است. افراد سالمند نسبت به جوانان به میزان بیشتری از سرویس‌های بهداشتی استفاده می‌کنند. با توجه به اهمیتی که سالمندان در فرهنگ جامعه ایران دارند، نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند زیر بنای قابل استفاده در تحقیقات مختلف پرستاری از بیماران سالمند باشد و اطلاعات لازم را در جنبه‌های مختلف

نگرششان مثبت بود و نکته قابل توجه اینکه در میان واحدهای مورد پژوهش بطورکلی نگرش منفی وجود نداشته است. واحدهای با سابقه کار کمتر از ۴ سال بهترین نگرش و زندگی کردن با سالمندان تأثیری در نوع نگرش نداشته است.

یافته‌های پژوهش در مورد نحوه عملکرد پرستاران نشان می‌دهد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش دارای عملکرد متوسط و اقلیت آنان دارای عملکرد خوب هستند. گروه سنی ۳۰-۳۴ دارای بهترین سطح عملکرد و گروه سنی ۴۵ سال به بالا دارای ضعیف‌ترین سطح عملکرد می‌باشند میزان تحصیلات و وضعیت تأهل تأثیری در مورد نحوه عملکرد ندارد و افراد با سابقه کار کمتر دارای عملکرد بهتری نسبت به افراد با سابقه کار بیشتر هستند. مشاهده شد که واحدهای مورد پژوهش که با سالمندی در منزلشان زندگی می‌کنند دارای عملکرد ضعیفتری هستند که این مسئله می‌تواند ناشی از خستگی فرد از میزان مسئولیت‌های کاری و مسئولیت‌های شخصی مراقبت از سالمند در منزل باشد.

یافته‌های پژوهش در مورد ارتباط بین دانش و عملکرد پرستاران در مورد مراقبت از بیماران سالمند نشان می‌دهد که افرادی که دارای عملکرد خوب هستند از سطح دانش خوبی نیز برخوردارند یعنی سطح دانش خوب در افراد سبب عملکرد خوب در آنان است. لیندل و اولسون^(۱) طی پژوهشی که در سال ۱۹۸۹ در رابطه با تأثیر عدم آگاهی پرستاران در ایجاد مشکلات برای سالمندان انجام دادند به این نتیجه رسیدند که فقدان دانش در مورد تغییرات فیزیولوژیک در زنان سالمند و کمبود آگاهی در مورد بهداشت شخصی، موجب عدم رعایت نکات بهداشتی و عملکرد ضعیف پرستاری از آنان خواهد بود.

در مورد ارتباط بین دانش و عملکرد پرستاران در

1- Lindell and Olsson

منابع:

- 1- Lahiff, Maureen, "Nursing: Concepts of professional practice". *Nursing standard*. Nov 1990, Vol 51, No.9 pp: 25-26.
- 2- Lindeman , A. Carol, "Curriculum revolution : re conceptualizing clinical Nursing Education" *Nursing Health Care*, January. 1989.pp: 23-24.
- 3- Themson, Hamish, " Attitudes to old people a review part 1" , *Nursing standard*, April 1991, Vol . 5 No, 30 , pp: 33-36.
- 4- Trehame, G. " Attitudes towards the care of elderly people: are they getting better", *Journal of advanced Nursing*, vol. 15, No. 7, July 1990 , pp: 77-81.
- 5- Urden, Linda D." Knowledge development in clinical practice" *Journal of continue education nursing* , Jan . / Feb. 1989, Vol. 20, No.1, pp: 18-22.

مراقبت‌های پرستاری در اختیار مدیران پرستاری، برنامه‌ریزان آموزش پرستاری، مربیان و کارشناسان در پرستاری بالینی قرار دهد. مدیران خدمات پرستاری با استفاده از نتایج این پژوهش می‌توانند با برگزاری کلاسهای بازآموزی نظری و عملی در مورد پرستاری سالمندان، نیازهای آموزشی پرستاران در این مورد را برطرف نموده و با ایجاد دیدی مثبت در آنان نسبت به سالمندان، انگیزه لازم را در آنان جهت انجام بهترین عملکرد ایجاد نمایند.